

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บล็อก hi5 กำหนดรูปแบบการวิจัยในเชิงสำรวจ (survey research method) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บล็อก hi5 ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการอ้างอิง และเพื่อให้ผลวิจัยดำเนินไปตามกระบวนการวิจัยและบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงมีขั้นตอนและรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์ ระดับปริญญาตรี 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 859 คน

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ 289 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 244 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา 326 คน

การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ค่าความเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 หรือที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคาดเคลื่อน

แทนค่าสูตร ได้ผลดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{859}{1 + 859(0.05)^2} \\ &= 399.53 \text{ คน} \end{aligned}$$

ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 399.53 คน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการใช้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 400 คน

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาปริญญาตรีผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) ขั้นแรกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเชิงชั้น (stratified random sampling) โดยมีวิธีคำนวณตามสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{จำนวน นศ. คณะนิเทศฯ} &= \frac{\text{จำนวน นศ. คณะนิเทศฯของแต่ละมหาวิทยาลัย} \times \text{ขนาดกลุ่มตัวอย่าง}}{\text{จำนวนนักศึกษาทั้งหมด}} \\ \text{ของแต่ละมหาวิทยาลัย} & \end{aligned}$$

แทนค่าตามสูตรจะได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตาราง 1

จำนวนนักศึกษา คณะนิเทศศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ของ 3 มหาวิทยาลัย จำแนกตามมหาวิทยาลัยและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

สาขา	ประชากร (คน)	ขนาดตัวอย่าง (คน)
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	289	134
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	244	114
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	326	152
รวม	859	400

จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) กับกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรนิเทศศาสตร์ ทั้ง 3 มหาวิทยาลัย ที่เป็นสมาชิก hi5 ตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บล็อก hi5 แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ สาขาที่กำลังศึกษา ความเป็นเจ้าของคอมพิวเตอร์เป็นคำถามแบบปลายปิด คำถามเป็น Checklist (multiple choice question) ให้เลือกตอบเพียง 1 ข้อ ประกอบด้วยคำถาม 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความสนใจอินเทอร์เน็ต ได้แก่ สถานที่ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ต วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต เป็นคำถามแบบปลายปิด คำถามเป็น Checklist (multiple choice question) ประกอบด้วยคำถาม 5 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นคำถามแบบปลายปิด คำถามเป็น Checklist (multiple choice question) ให้เลือกตอบเพียง 1 ข้อ ประกอบด้วย คำถาม 5 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจในฟังก์ชันของบล็อกhi5 เป็นคำถามแบบปลายปิด คำถามเป็น Checklist (multiple choice question) ให้เลือกตอบเพียง 1 ข้อ ประกอบด้วย คำถาม 5 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บล็อก hi5 ได้แก่ ความถี่ในการใช้บล็อก hi5 การคอมเม้นความถี่ในการอัปรูปภาพหรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องการอัป โหลดขึ้นมาไว้ในบล็อก hi5 เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด และเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale question) ประกอบด้วยคำถาม 8 ข้อ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1. การทดสอบความถูกต้องใช้ได้ของแบบสอบถาม (validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา (content validity) ความเหมาะสมกับภาษาที่ใช้และความถูกต้องด้านโครงสร้าง (construct validity) เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข และ เลือกคำถามที่มีความถูกต้องแล้วไปทดสอบก่อนเก็บข้อมูลจริงเพื่อหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามต่อไป (วิชญ์ สุวรรณเพิ่ม, 2549)

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ หรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) โดยเลือกทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างก่อนจำนวน 30 คน จากนั้นนำผลที่ได้มาหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม ก่อนจะนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วมาทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามโดยใช้วิธี Cronbach's Alpha Confident ได้ค่า อัลฟา = 92.50 จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความน่าเชื่อถือแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้วิธีแจกแบบสอบถามชนิดให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกแบบสอบถามเอง (self-administered questionnaire) โดยมีคำถามเพื่อคัดเลือกลกลุ่มตัวอย่างก่อนว่าเป็นผู้ที่ใช้บล็อก his หรือไม่ หากใช่ จึงแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างนั้นๆ ตอบและเก็บแบบสอบถามทันทีที่

กรอกเสร็จ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการกับข้อมูล ดังนี้

1. ลงรหัส (coding) ในแบบสอบถาม
2. คัดลอกรหัสที่ลงเรียบร้อยแล้วลงในแบบฟอร์มการลงรหัส เพื่อนำไปบันทึกข้อมูลลงแผ่นบันทึกข้อมูล
3. นำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผลที่สถาบันคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FW (Statistic Package for Windows) โดยเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมในการคำนวณตามลักษณะของมาตราส่วนในการวัดและสมมติฐานที่ทดสอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows Version 12 ที่ สถาบันคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีลักษณะแบบสอบถาม 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรของนักศึกษาปริญญาตรี ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (frequency) แล้วสรุปมาเป็นค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจอินเทอร์เน็ตลักษณะ คำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (frequency) แล้วสรุปมาเป็นค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจในการใช้งานฟังก์ชันของ hi5 ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บล็อก his โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แล้วใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD)

สำหรับเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงชั้นเท่ากัน (Best, 1986) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	ใช้ในระดั้มากที่สุด
3.51-4.50	ใช้ในระดั้มาก
2.51-3.50	ใช้ในระดั้มานกลาง
1.51-2.50	ใช้ในระดั้น้อย
1.00-1.50	ใช้ในระดั้น้อยที่สุด